

A Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság [redacted]
[redacted] felperesnek,- [redacted]
[redacted] alperes ellen közigazgatási
határozat felülvizsgálata iránti perében a bíróság meghozta az alábbi

v é g z é s t:

A bíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény 25. §-a alapján kezdeményezi az Alkotmánybíróság eljárását, és indítványozza, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a jelen perben alkalmazandó *a lőfegyverekről és lőszeréről szóló 2004. évi XXIV. törvény (Ftv.)* 3/A. § (2) bekezdés b) pontjának Alaptörvény-ellenességét, és a jogszabályi rendelkezés jelen ügyben való alkalmazását zárja ki.

A bíróság egyidejűleg a per tárgyalását **felfüggeszti**.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A kezdeményezés alapjául szolgáló ügy tényállása:

A felperes foglalkozása fegyvermester, ezért foglalkozásának ellátásához szükséges lőfegyver tartása.

A bíróság 2016. április 4. napján jogerős ítéletével lőfegyverrel visszaélés büntette miatt a felperest 5 év próbaidőre felfüggesztett 1 év 6 hónap szabadságvesztésre ítélte. A jogerős bírósági ítélet a felperest előzetes mentesítésben részesítette, és megállapította, hogy a mentesítés időpontja 2016. április 4. napja.

A felperes 2016. július 11. napján sörétes és golyós lőfegyver tartása iránti kérelmet nyújtott be a [redacted] hoz.

Az első fokon eljáró [redacted]
[redacted] 2016. július 28. napján meghozott 07060-821/741-8/2008.F. számú határozatával a felperes kérelmét elutasította.

Határozatában rögzítette, hogy a bünygyi nyilvántartás adatai szerint a bíróság lőfegyverrel visszaélés büntette miatt a felperest felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte, amely jogerős bírósági ítélet alapján a mentesítés időpontja 2016. április 4. napja.

Megállapította, hogy az ügyben alkalmazandó *a lőfegyverekről és lőszeréről szóló 2004. évi XXIV. törvény (Ftv.)* 3. § (2) bekezdés alapján nem adható fegyvertartási engedély a szándékos bűncselekmény miatt mentesítés beálltától számított 4 évig, ezért felperes esetében ez a hátrányos jogkövetkezmény a 2016. április 4. napján bekövetkezett mentesítés időpontjától számítva 2020. április 4. napjáig fennáll.

ALKOTMANYBÍROSÁG	
Ügyszám: III/ 2210-0/2017	
Érkezett: 2017 DEC 11.	
Példány: 1	Kezelőiroda: [initials]
Melléklet: 6 db	[initials]

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes 2016. szeptember 9. napján meghozott 07000/72-1/2016.ált. számú másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

Határozatában kiemelte, hogy a mentesítés következtében a felperes büntetlen előéletűnek minősül, de a büntügyi nyilvántartásban az elítélés ténye továbbra is szerepel.

Utalt arra, hogy vannak olyan foglalkozások és tevékenységek, és ilyen a fegyvertartás is, amelyek esetében a már mentesített, de büntügyi nyilvántartásban szereplő személyekre is hátrányos jogkövetkezmény fűződik.

Megállapította, hogy az ügyben alkalmazandó Ftv. 3/A. § (2) bekezdése felsorolja, hogy nem kaphat fegyvertartási engedélyt az a személy, aki: az a) pont szerint büntetett előéletű, illetve a b) pont szerint büntetlen előéletű, de büntetőjogi felelősségét megállapították. Tekintettel arra, hogy ez a törvényi rendelkezés kötelezően alkalmazandó taxatív előírás, amely vonatkozásában mérlegelési jogköre nincs a hatóságnak, ezért felperes esetében a fegyvertartási engedély megszerzésének legkorábbi időpontja 2020. április 4. napja.

A felperes az alperesi határozat ellen keresetet nyújtott be, amelyben az alperesi határozat hatályon kívül helyezését és az elsőfokú hatóság új eljárásra kötelezését kérte, illetve az alkalmazandó jogszabályi rendelkezés Alaptörvénybe ütközése miatt az Alkotmánybírósági eljárás kezdeményezését kérte.

Arra hivatkozott, hogy a büntetőügyben eljáró bíróság ítélete alapján a felperes büntetlen előéletűnek minősül, ennek ellenére az Ftv. 3/A. §-a olyan rendelkezést tartalmaz, ami felülírja ezt a rendelkezést, és a büntető bíróság ítélete ellenére azonos bánásmódban részesül a büntetési nyilvántartásban szereplőkkel. Ezáltal nem tesz különbséget jogilag a büntetett és a büntetlen személyek között, amely véleménye szerint a büntetőjogi alapelvekkel ellentétes, és sérti a diszkrimináció tilalmát, az Alaptörvény 24. cikkét, és a vállalkozás szabadságát is, mert felperes esetében az engedély megtagadása egyben foglalkozástól eltiltás büntetést is jelent, tekintettel arra, hogy a felperes fegyvermesteri foglalkozásához feltétlenül szükséges a fegyver tartása.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy az eljárása során jogszabálysértés nem történt, határozatát a hatályos jogszabályi rendelkezésekre alapította. Az Alkotmánybírósági eljárás kezdeményezése iránti felperesi indítványt nem ellenezte.

A perben alkalmazandó jogszabályok:

A lőfegyverekről és lőszerekről szóló 2004. évi XXIV. törvény (Ftv.) 3. § (1) bekezdés alapján a rendőrség által kiadott engedély szükséges lőfegyver tartásához.

A Ftv. 3/A. § (1) bekezdés szerint e törvény eltérő rendelkezése hiányában a 3. §-ban meghatározott engedély abban az esetben adható meg, ha az engedélyt kérelmező természetes személy a fegyvertartáshoz, illetve a fegyver jogszerű használatához - a házilagos lőszerszerelés és -újrátöltés esetén az e tevékenységhez - szükséges elméleti és jártassági követelményként jogszabályban meghatározott feltételeket teljesítette, valamint, ha az engedélyt kérelmező természetes személy, jogi személy esetén annak vezető tisztségviselője vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetén a tevékenységért felelős vezető a) tizennyolcadik életévét betöltötte és b) cselekvőképes.

A Ftv. 3/A.§ (2) bekezdés alapján a 3. §-ban meghatározott engedély nem adható, illetve hosszabbítható meg, ha az (1) bekezdésben meghatározott személy

a) büntetett előéletű;

b) büntetlen előéletű, de büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerősen megállapította

ba) a 2013. június 30-ig hatályban volt, a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: 1978. évi IV. törvény) X. fejezetében meghatározott állam elleni bűncselekmény, XI. fejezetében meghatározott emberiség elleni bűncselekmény, emberölés, erős felindulásban elkövetett emberölés, öngyilkosságban közreműködés, 170. § (2)-(4) és (6) bekezdése szerinti testi sértés, foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés, kényszerítés, emberkereskedelem, 174/B. § (2) bekezdés *a)* pontja szerinti közösség tagja elleni erőszak, 175. § (3) bekezdés *g)* pontja szerinti személyi szabadság megsértése, 175/A. § (2) bekezdés *b)* pontja szerinti emberrablás, illetve 176. § (2) bekezdés *b)* pontja, (3) és (4) bekezdése szerinti magánlaksértés, 176/A. § (2) bekezdése szerinti zaklatás, erőszakos közöszlés, szemérem elleni erőszak, 207. § (3) bekezdés *b)* pontja szerinti kerítés, 218. § (3) bekezdés *b)* pontja szerinti embercsempészség, XV. fejezet V. címében meghatározott hivatalos személy elleni bűncselekmény, 242/B. § (3) bekezdése szerinti hatóság eljárásának megzavarása, 259. § (1)-(3) bekezdése szerinti közveszély okozás, 260. § (2) bekezdése szerinti közérdekű üzem működésének megzavarása, terrorcselekmény, 261/A. § (3) bekezdése szerinti nemzetközi gazdasági tilalom megszegése, légi jármű, vasúti, vízi, közúti tömegközlekedési vagy tömeges áruszállításra alkalmas jármű hatalomba kerítése, visszaélés robbanóanyaggal vagy robbantószerrel, visszaélés lőfegyverrel vagy lőszernél, visszaélés haditechnikai termékkel és szolgáltatással, illetve kettős felhasználású termékkel, bünszervezetben részvétel, visszaélés radioaktív anyaggal, visszaélés nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel, 266/B. § (2) bekezdés első fordulója szerinti állatkínzás, 271. § (3) bekezdése szerinti garázdaság, 273. § (2) bekezdése szerinti önbíráskodás, visszaélés kábítószerrel, visszaélés kábítószer-prekúrral, visszaélés új pszichoaktív anyaggal, rablás, 322. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti kifosztás, zsarolás, 324. § (4) bekezdés *c)* pontja szerinti rongálás, 327. § (2) bekezdés *a)* pontja vagy (3) bekezdése szerinti jármű önkényes elvétele, 343. § (2) bekezdés *a)* pontja, (4) és (5) bekezdése szerinti szökés, 355. § (2) bekezdés *a)* pontja szerinti előjáró vagy szolgálati közeg elleni erőszak, 363. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti harcckészültség veszélyeztetése elkövetése miatt,

bb) a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) XIII. Fejezetében meghatározott emberiség elleni bűncselekmény, XIV. Fejezetében meghatározott háborús bűncselekmény, emberölés, erős felindulásban elkövetett emberölés, öngyilkosságban közreműködés, 164. § (3)-(6) és (8) bekezdése szerinti testi sértés, foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés, kábítószer-kereskedelem, kábítószer birtoklása, kóros szenvedélykeltés, kábítószer készítésének elősegítése, kábítószer-prekúrral visszaélés, új pszichoaktív anyaggal visszaélés, 190. § (2) bekezdés *c)* pontja szerinti emberrablás, emberkereskedelem, 194. § (2) bekezdés *e)* pontja szerinti személyi szabadság megsértése, kényszerítés, szexuális erőszak, 200. § (4) bekezdés *c)* pontja szerinti kerítés, 216. § (3) bekezdés *a)* pontja szerinti közösség tagja elleni erőszak, 221. § (2) bekezdés *b)* pontja vagy (3)-(4) bekezdése szerinti magánlaksértés, 222. § (2) bekezdése szerinti zaklatás, orvvadászat, orvhalászat, radioaktív anyaggal visszaélés, nukleáris létesítmény üzemeltetésével visszaélés, atomenergia alkalmazásával visszaélés, XXIV. Fejezetében

meghatározott állam elleni bűncselekmény, 279. § (3) bekezdése szerinti hatósági eljárás megzavarása, XXIX. Fejezetében meghatározott hivatalos személy elleni bűncselekmény, terrorcselekmény, terrorcselekmény feljelentésének elmulasztása, terrorizmus finanszírozása, jármű hatalomba kerítése, bűnszervezetben részvétel, 322. § (1)-(3) bekezdése szerinti közveszély okozása, 323. § (2) bekezdés *a)-b)* pontja vagy (3) bekezdés *a)-b)* pontja szerinti közérdekű üzem működésének megzavarása, robbanóanyaggal vagy robbantószerrel visszaélés, lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés, nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel visszaélés, 327. § (3) bekezdése szerinti nemzetközi gazdasági tilalom megszegése, haditechnikai termékkel vagy szolgáltatással visszaélés, kettős felhasználású termékkel visszaélés, 339. § (2) bekezdése szerinti garázdaság, 353. § (3) bekezdés *b)* pontja szerinti embercsempészség, 368. § (2) bekezdése szerinti önbíráskodás, rablás, 366. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti kifosztás, zsarolás, 371. § (4) bekezdés *c)* pontja szerinti rongálás, 380. § (2) bekezdés *a)* pontja vagy (3) bekezdése szerinti jármű önkényes elvétele, 434. § (2) bekezdés *a)* pontja vagy (3)-(4) bekezdése szerinti szökés, 445. § (2) bekezdés *a)* pontja szerinti előljáró vagy szolgálati közeg elleni erőszak, 454. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti készenlét fokozásának veszélyeztetése elkövetése miatt, vagy

bc) olyan büntett miatt, amelyet bűnszervezet keretében követett el, szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, ötévi vagy azt meghaladó végrehajtandó szabadságvesztés esetén a mentesítés beálltától számított nyolc évig, szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, öt évet el nem érő végrehajtandó szabadságvesztés esetén a mentesítés beálltától számított öt évig, szándékos bűncselekmény miatt kiszabott közérdekű munka vagy pénzbüntetés esetén a mentesítés beálltaig, szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, **végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés esetén a mentesítés beálltától számított négy évig.**

A bíróság értelmezése:

Az Alaptörvény XXVIII. cikk sérelme:

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

A perben alkalmazandó és az alperesi határozat jogalapját képező Ftv. 3/A. § (2) bekezdése várakozási időt állapít meg a lőfegyver tartásához szükséges hatósági engedély megszerzéséhez büntetlen előéletűnek minősülő, de korábban elítélt személyek esetében. A büntetőjogban ismert mentesítés célja az, hogy a büntetéskiszabási elvek alapján biztosítsa a terhelt reszocializációját, társadalomba való visszailleszkedését, illetve a terheltet ne sújtsa olyan joghátránnyal, amely az általa elkövetett cselekménnyel nem áll arányban.

A mentesítés azt jelenti a Btk. rendelkezései alapján, hogy a terhelt e következmények alól főszabályként mentesül, de „a törvény eltérő rendelkezése hiányában” szövegrész arra utal, hogy léteznek olyan jogszabályi előírások, amelyek a büntetlen előéleten túlmenő követelményeket támasztanak. Tehát a mentesítés alá eső elítéléshez hátrányos következményeket fűznek bizonyos állások betöltésére, így ezekre az esetekre szigorúbb

szabályok vonatkoznak. Ugyanakkor az előzetes mentesítés célja az, hogy a felfüggesztett szabadságvesztésre elítélés esetén a cselekmény tárgyi súlya és az elkövető személye miatt a társadalomra való veszélyesség foka csökkentebb, ezért indokolt, hogy a bíróság mérlegelési jogkörében ítélje meg, hogy a további kedvezményt, az előzetes mentesítést alkalmazza-e vagy sem.

Azonban a Ftv. törvényben szabályozott várakozási idővel gyakorlatilag kiüresedik a mentesítés büntetőjogi intézménye, mivel olyan hátrányos jogkövetkezményeket fűz az elítéléshez, melyeket a konkrét esetben a büntetőügyben eljáró bíróság nem látott indokoltnak, továbbá elvonja a bírótól annak lehetőségét, hogy a szankció alkalmazását vagy mellőzését az ítéletalkotó munkájában szabadon mérlegelhesse.

Az Alkotmánybíróság több határozatában már foglalkozott a mentesítés jogintézménnyel.

Az Alkotmánybíróság 8/2015. (IV. 17.) számú határozatában kifejtette, hogy a mentesítés célja nem más, mint a büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények érvényesülésének időbeni korlátozása, beálltát követően a rehabilitált személy nem tartozik számon adni azon elítéléséről, amelyre nézve mentesítésben részesült. A törvényi mentesítés jelöli ki a hátrányos jogkövetkezmények érvényesülésének végső pontját. A bírói mentesítés pedig olyan kedvezményt jelent, amellyel a törvényi mentesítési idő elteltét megelőzően lehetővé teszi ezen időtartam lerövidítését, sőt akár kiiktatását. Az előzetes mentesítés kizárja a hátrányos következmények hatályának beálltát, vagyis az elítélt az ítélet jogerőre emelkedésének napján mentesül.

Az Alkotmánybíróság 144/2008. (XI. 26.) számú határozatában rámutatott arra, hogy a Btk. mentesítésre vonatkozó rendelkezés célja az elítélt teljes körű rehabilitációja, többek között az, hogy betölthesse mindazon tisztségeket és állásokat, és gyakorolhassa mindazon jogokat, amelyek a büntetlen előéletű jogalanyokat megilletik. Utalt arra, hogy az állam megsérti a megkülönböztetés nélküli életvezetéshez való jogot, ha objektív és ésszerű indok hiányában korlátozza a foglalkozás gyakorlásához való jogot, pusztán azon az alapon, hogy az érintettet korábban bármilyen bűncselekmény elkövetése miatt elítélték. Ez gyakorlatilag másodlagos szankciónak minősül, ami aránytalan jogkorlátozást jelent, és az Egyezmény 14. cikkének sérelmét idézi elő.

Az Alkotmánybíróság 20/2013. (VII. 19.) határozatában a személy- és vagyonvédelmi, valamint magánnyomozói tevékenység gyakorlása kapcsán megállapította, hogy a jogalkotó az adott foglalkozást gyakorolni kívánó, és ahhoz megfelelő képesítéssel rendelkező személyi kört érintően csupán korábbi elítélésük okán egyfajta másodlagos szankciót alkalmaz, és tartósan eltiltja az érintetteket az adott hivatás gyakorlásától, holott az ilyen szankciót a bíróság esetükben nem szabott ki.

Az Alkotmánybíróság korábbi döntéseire, illetve a jelen ügy tényállására tekintettel az állapítható meg, hogy a büntető ügyben eljáró bíróság jogerős ítéletével a felperest előzetes mentesítésben részesítette, így a büntetőjogi vonatkozásokat leszámítva nem köteles számon adni korábbi elítéléséről.

A várakozási idő kógens szabályai azonban kiüresítik a mentesítés jogintézményének tartalmát, mivel a szubjektív bírói döntésen alapuló mentesség ellenére mégis büntetőjogon kívüli szankciókat állapít meg számára a jogszabály.

A Btk. 52. § szabályozza a foglalkozástól eltiltás szankciót, amely szankció tartalmilag megegyezik a jelen törvényben alkalmazott várakozási idő intézményével olyan személyek esetében, akik hatósági engedéllyel tudják foglalkozásukat gyakorolni. Azonban a szankció kiszabása törvényes keretek között a bíróság joga és feladata, ezért a várakozási idő meghatározása sérti az Alaptörvény XXVIII. cikkét, mert a foglalkozástól eltiltással azonos tartalmú szankciót nem a bíróság alkalmazza, hanem kötelezően alkalmazandó törvényi rendelkezés szabja ki.

Az Alaptörvény XII. cikk sérelme:

Az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdése a munkához és foglalkozáshoz való alapjogot biztosítja. Eszerint mindenkinek joga van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, valamint a vállalkozáshoz. Képességeinek és lehetőségeinek megfelelő munkavégzéssel mindenki köteles hozzájárulni a közösség gyarapodásához. Magyarország törekszik megteremteni annak feltételeit, hogy minden munkaképes ember, aki dolgozni akar, dolgozhasson.

A felperes fegyvermester, így munkája, foglalkozása ellátásához elengedhetetlenül szükséges a fegyver használata.

Az Alkotmánybíróság a várakozási idő alkotmányosságát különböző foglalkozások viszonylatában már vizsgálta. A 20/2013. (VII. 19.) AB határozat a személy- és vagyonvédelmi, valamint magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló törvény egyes rendelkezéseit minősítette Alaptörvény ellenesnek. Kifejtette, hogy a foglalkozás szabad megválasztásához való jog az egyén autonómiájának kifejezésére, végső soron emberi méltóságának kiteljesítésére szolgáló eszköz. Nem lehet eltekinteni attól a tényről, hogy a jogalkotó a tilalom felállításakor tulajdonképpen egyfajta másodlagos büntetést, az eredeti szankció mellé egy további büntetőjogi jellegű jogkövetkezményt kapcsolt, amely a rehabilitáció fontos intézményét, a munka világába való belépést az illető szakképzettségének megfelelő foglalkozás gyakorlása megkezdésének idejét jelentősen meghosszabbítja. A fenti Alkotmánybírósági határozatban megállapítást nyert, hogy egyes foglalkozások körében szükséges lehet várakozási idő bevezetése, mivel a hatósági engedélyhez kötött foglalkozás egyfajta állam általi biztosítékot is jelent a társadalom tagjai számára. Ennek magyarázata legfőképpen az, hogy bizonyos foglalkozásokat gyakorló személyek állam által biztosított jogosítványokkal rendelkeznek. Az Alkotmánybíróság úgy foglalt állást, hogy a várakozási idő még arra tekintettel is Alaptörvény ellenes, hogy annak korlátozása más személyek alapjogának védelmében történik. A büntettes státusz a Btk. rendelkezései folytán a mentesítéssel megszűnik, így ahhoz általános következményként a továbbiakban nem kapcsolódhatnak a terhelti állapothoz fűződővel azonos tartalmú alapjogi korlátozások, és különösen nem a mentesítés időtartamát lényegesen meghaladó, esetenként azt megtöbbszöröződő időtartamban. Kifejtette, hogy a fenti törvény hatálya alatt indokolt lehet

egy lényegesen rövidebb tartamú várakozási idő, bizonyos bűncselekményeket előkövető személyek esetében.

A jelen eljárásban alkalmazandó Ftv. 3/A. §-a a személy- és vagyonőrökhöz hasonlóan várakozási időt állapít meg a hatósági engedély megszerzéséhez a mentesített személyek esetében, és a lőfegyverrel kapcsolatos bármely foglalkozáshoz, így a felperes fegyvermesteri foglalkozásának gyakorlásához is hatósági engedély szükséges.

A hatósági engedély kiadásának a várakozási időre hivatkozással való megtagadása azonban jelen ügyben sérti az Alaptörvény XII. cikkében foglalt alapjogot, mert ellehetetleníti a felperes által választott és tanult foglalkozás gyakorlását.

Fentiek alapján tehát a jelen perben alkalmazandó Ftv. 3/A. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott várakozási idő sérti az Alaptörvény XXVIII. cikkében deklarált alapjogot, mert a törvény a bíróságtól függetlenül, sőt a bírósági döntés ellenére büntetőjogon túlmutató szankciót állapít meg. Továbbá a fegyvermester foglalkozású felperes esetében sérti az Alaptörvény XII. cikkében előírt foglalkozáshoz és munkához való alapjogot is, mert ellehetetleníti az adott személy által választott és tanult foglalkozás gyakorlását, és nem állapítható meg, hogy ezen alapjog korlátozására egy másik alapjog védelme miatt van szükség.

Mindezekre tekintettel a bíróság kezdeményezi az Alkotmánybíróság eljárását, és indítványozza a perben alkalmazandó Ftv. 3/A. § (2) bekezdés b) pontja Alaptörvény ellenességének megállapítását, és a jelen ügyben való alkalmazási tilalom elrendelését.

A bíróság egyidejűleg a Pp. 155/B. § (3) bekezdése alapján a per tárgyalását felfüggeszti.

A végzés elleni fellebbezési jogot a Pp. 155/B. § (4) bekezdése zárja ki.

Székesfehérvár, 2017. november 30.

A kiadmány hitelül:

